

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ВАНОГОРЕМОНТНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Кузуб А. В., аспірант

Керівник: Дикань В. Л., д.е.н., професор

Український державний університет залізничного транспорту

Сьогодні залізнична галузь відчуває на собі вплив економічної кризи, що підтверджує падіння економічного виробництва, це відбувається внаслідок розриву економічних зв'язків з Російською Федерацією та втрати цього ринку, тому доцільно розглянути питання дослідження конкурентоспроможності вагоноремонтних підприємств залізничного транспорту України на світовому ринку та ринку країн СНД.

Сучасні процеси глобалізації світової економіки, світові інтеграційні процеси призвели до зростання конкуренції між вагоноремонтними підприємствами від рівня розвитку якої значною мірою залежить конкурентоспроможність вітчизняної економіки.

Для економіки України важливе значення мають вагоноремонтні підприємства, які забезпечують конкурентоспроможність залізничного транспорту. Обумовлена важливість вагоноремонтних підприємств залізничного транспорту для країни тим, що частка залізничного транспорту у перевезенні вантажів займає близько 85 %.

Важливою проблемою функціонування вітчизняного залізничного транспорту є незадовільний (зношений) стан рухомого складу. Це пояснюється насамперед низькою конкурентоспроможністю вагоноремонтних підприємств, які не тільки не здатні конкурувати на зовнішніх світових ринках збуту, а і через не конкурентоспроможність своєї продукції витісняються вже й із внутрішнього ринку країни. Вітчизняні підприємства знаходяться в невігідній ситуації в порівнянні з підприємствами СНГ [2].

Вагоноремонтне підприємство як соціально-економічний об'єкт можна представити у вигляді складної системи, що охоплює різноманітні напрями діяльності та спрямована на створення необхідних умов для ремонту та побудови вагонів. У складі даної системи взаємозв'язок між ланками настільки різноманітний і мінливий, що не можливо чітко виділити причинно-наслідкові зв'язки між його складовими, тобто представити систему у вигляді певного поєднання елементів із заданими входом і виходом. Але

зовнішні прояви цих взаємодій можна спостерігати й оцінювати за допомогою показників, що характеризують діяльність підприємства. Функціонування вагоноремонтного заводу у зовнішньому середовищі з врахуванням особливостей внутрішніх механізмів потребує відшукування ключових показників та адекватних моделей [3].

Вагоноремонтні підприємства як об'єкт управління має свої специфічні ознаки: необхідність вирішення не тільки окремих інженерно-економічних проблем, а й проблем довгострокового планування та прогнозування розвитку матеріально-технічної бази, економічно обгрунтованого нормування оборотних засобів; різноманітність структурних підрозділів, високий ступінь централізації системи управління, взаємопов'язаність та необхідність синхронізації дій [6].

Для підвищення конкурентоспроможності вітчизняних вагоноремонтних підприємств в умовах нестабільності економіки України, необхідно домогтися керованості процесів удосконалення вагоноремонтної бази і впроваджувати із цією метою сучасні автоматизовані системи керування технологічними процесами, що реалізуються на базі автоматичних систем збору й обробки даних про хід виконання окремих технологічних операцій [7].

Таким чином, основними напрямками удосконалення вагоноремонтної галузі являються:

- створення ефективної системи управління вагоноремонтними підприємствами залізничного транспорту;
- удосконалення процесу планування та організаційної структури виробництва з експлуатації, технічного обслуговування та ремонту рухомого складу;
- підвищення техніко-технологічного рівня на основі впровадження сучасних методів організації виробництва та праці, що відповідають міжнародним стандартам;
- зниження собівартості, забезпечення рентабельності та зменшення термінів окупності інвестицій у вагоноремонтній галузі.

Література.

1. Закон України «Про залізничний транспорт» від 04.07.1996 р., № 273/96 ВР. – К., 1996. – 6 с.
2. Дикань В.Л. Обеспечение конкурентоустойчивости предприятия: монография / В.Л. Дикань. – Харьков: Основа, 1995. – 160 с.

3. Коковихіна О. О. Управління конкурентоспроможністю вагоноремонтних підприємств залізничного транспорту // Українська державна академія залізничного транспорту. – Х., 2010. – 20 с.

4. Кривопішин О. М. Динаміка розвитку залізниці // Залізничний транспорт України. – 2006. – № 6. – С. 17 – 20.

5. Дикань В.Л. Повышение эффективности функционирования естественных монополий в условиях рынка (по материалам железнодорожного транспорта): монографія. / Данько М.І., Дикань В.Л., Шраменко О.В. - Х.: УкрДАЗТ, 2010. - 168 с.

6. Уткіна Ю.М. Резерви забезпечення якості на вагоноремонтних підприємствах залізничного транспорту / Ю.М. Уткіна // Вісник економіки транспорту і промисловості: збірник наукових праць. – Харків: УкрДАЗТ, 2008. - № 24. - С. 75-78.

7. Каличева Н.Є. Організація управління на підприємствах залізничного транспорту в сучасних умовах / Н.Є. Каличева // Вісник економіки транспорту і промисловості: збірник наукових праць. – Харків: УкрДАЗТ, 2014. - № 45. - С. 167-170.

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОБУДОВИ ТЕХНОЛОГІЧНИХ КАРТОК ПОДОЛАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ БАР'ЄРІВ МАЛИМ ПІДПРИЄМНИЦТВОМ

Малишко Ю. М., викладач

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

Розвиток малого підприємництва – важливий фактор формування повноцінного ринкового середовища, реструктуризації та підвищення ефективності суспільного виробництва, поліпшення матеріального добробуту громадян, вирішення соціальних проблем. Але здійснювані в Україні політика регулювання характеризується наявністю значної кількості адміністративних бар'єрів, які стримують розвиток малого підприємництва. У силу властивих малому підприємництву особливостей, його представники найбільш болісно реагують на адміністративні бар'єри, з якими їм доводиться стикатися в процесі організації та ведення господарської діяльності. Так, на відміну від середнього та великого бізнесу, через обмеженість фінансових ресурсів, суб'єкту малого підприємництва складно нести значні фінансові витрати внаслідок подолання адміністративних